

SZAKFELÜGYELET

PÁRATLAN OLDAL - LIV. évfolyam 29. szám, 2010. július 23.

Azt írják az újságok, még az idén megkezdik a közoktatásban minőségbiztosítási feladatokat ellátó pedagógusok, az úgynevezett „szakfelügyelők” képzését. Ők már 2011-től kezdenek munkájukat.

Ezzel bezárult a kör. Mintegy két évtizeddel megszüntetése után újra bevezetik azt a rendszert, amelyet oly példátlan arroganciával számoltak fel a rendszerváltás idején. A közoktatáshoz keveset értő, de arról szívesen nyilatkozó beszéde alapján a szakfelügyelők a szocialista időszakban az állampárt kinyújtott csápjáiként korlátozták a pedagógusok alkotói szabadságát, s jelentgettek fel őket. Meg is szüntették a rendszert az iskola szívesen emlegetett szabadságának jegyében.

A valóságban a szakfelügyelők túlnyomó többsége felkészült szakember volt, aki órákedvezmény fejében látogatta más iskolákban dolgozó kollégái óráit, s adott nekik szakmai tanácsokat. A szakfelügyelő a saját szakmai kompetenciájának körében maradt, a magyar szakos magyarórákról, a földrajz szakos földrajzórákról mondott véleményt. Azt a szakértő segítséget nyújtották a fiatal, tapasztalatlan kollégáknak, amelyet egy kisebb iskola - azonos szakos tanárok közössége híján - nem is adhatott. A felügyeleti rendszer képzéssel, továbbképzéssel, ellenőrzéssel együtt működött. A szakfelügyelők kapcsolatban voltak a pedagógiai szakma kutatóival, maguk is publikáltak, szakmai tanácskozásokon adták át egymásnak tapasztalataikat. Ennek lett vége egy csapásra húsz évvel ezelőtt.

Az iskolára napjainkban egyre nagyobb nyomás nehezedik a szülők, a felsőoktatás és az egész társadalom részéről. EU-konform közoktatást várnak el, és PISA-sokkról beszélnek. *Minőségbiztosításról* mantráznak, miközben megszüntették az egyetlen viszonylag jól működő minőségbiztosítási rendszert. A fiatal tanár talán vizsgatanításán kapott utoljára szakszerű értékelést, s azt várják tőle, hogy - magától, önképzéssel, visszacsatolás nélkül - egyre magasabb, EU-konform szinten művelje a szakmát.

Visszaállítani, újraszervezni egy rendszert bizonyára nehezebb és költségesebb, mint megőrizni, fejleszteni. De még mindig jobb, mint elvárásokat megfogalmazni a pedagógus szakma irányában, és nem tenni semmit azért, hogy meg tudjon felelni nekik. Erre ad(hat) keretet egy megfelelően kialakított *szakmai felügyelet*.